

Ν. Καραγάτσι

Γ. Μακουσάκης

Α. Φωκας

TARLOW,

Ἡ ζωγραφικὴ τοῦ Μανουσάκη, τῆς Καραγάτση, τοῦ Φωκά καὶ τοῦ Τάρλουου δὲν μᾶς εἶναι ἄγνωστη. Τὸ ἴδιο μᾶς εἶναι γνωστοί κι' ὅλοι οἱ ἄλλοι ἄξιοι ζωγράφοι ποὺ ἀνήκουν στὴν ἴδια ἐνδιαφέρουσα καὶ δημιουργικὴ αὐτὴ περὶοδο. Εἶναι μιὰ ἐποχὴ ἰδιαίτερης εὐαισθησίας, ἔρευνας καὶ ὀριμότητας γιὰ τὸ Ἑλλη-
ληνικὸ αἰσθητήριο.

Ἱστορικὰ πρέπει νὰ ἀρχίζη μιὰ δεκαετία πρὶν τὸν πόλεμο καὶ νὰ συνεχί-
ζεται μετὰ ἀπ' αὐτὸν ἀπὸ προικισμένους καλλιτέχνες ποὺ εἶχαν συνειδηθῆ τοῦ
χώρου μέσα στὸν ὁποῖον ἀνήκαν. Ἀπὸ ἔνστικτο, μὲ χάρη καὶ καλλιέργεια, ἀ-
ντέδρασαν σὲ ὅτι ἀπὸ χρόνια πρὶν ὑπῆρχε νεκρὸ, ἀκαδημαϊκὸ καὶ ἀνοῦσιο.
Εἶδαν μέσα ἀπ' τὴν πραγματικότητα τὴν ὁμορφιά γιὰ ὅτι ὑπῆρχε γύρω ξεχασμένο
καὶ περιφρονημένο καὶ διηγήθηκαν τὴν ἀσήμαντὴ καθημερινὴ μας ζωὴ σὲ σχήματα
καὶ χρώματα ἐκλεκτῆς συγκίνησης.

Τὰ καλλιτεχνικὰ ὁδογὰτα τῆς Δύσης εἶχαν γίνεῖ διδάγματα τὸ πολὺ μιᾶς
στεύρας ἐπιδεξιότητας, σημάδι πλήξης καὶ ἀνυπαρξίας. Καμμιά ζωντάνια στὶς
μιμησεῖς τῶν Φραγκοφορεμένων, κίνδυνος γιὰ ὅλες τὶς ἐποχές, ὅταν λείπει ἡ
ἀνάγκη ἀπ' τοὺς δημιουργοὺς, ἡ ἐπαφὴ μὲ τὰ ἴδια "τὰ πράγματα".

Ἔτσι ἡ ἐποχὴ αὐτὴ ἀπετέλεσε γεγονός, εὐτυχησμένο ἀποτέλεσμα, μιᾶς ζωντανῆς
προσπάθειας. Χαρακτηριστικὰ τῆς εἶναι - ὅταν ἡ ποιότητα δικαιώνεται - ἡ
ποίησις, ἡ ἀμεσότητα, ἡ σαφήνεια καὶ μιὰ νέα, σχεδὸν παιδικὴ συγκίνηση γιὰ
τὰ καθημερινὰ θέματα καὶ γεγονότα, μιὰ ἑορταστικὴ καὶ συνοπτικὴ ὄραση γιὰ
τὸν κόσμο ποὺ μᾶς περιβάλλει, ἕναν κόσμο ἀπλὸ καὶ ἐπίσημο μαζὶ. Ἐπιστροφὴ
ἀπὸ ξενόφιλος καὶ ἄχαρες περιπέτειες ποὺ ὀδηγεῖ σὲ οἰκίλους χώρους, μνήμη
τόσων ἐποχῶν καὶ αἰσιοδοξία, δίχως προγονοπληξίες, μὲ μιὰ ἀφάνταστὴ φρεσκάδα,
δίχως σύμπλεγμα κατωτερότητας, ἀλλὰ μὲ ἐλπίδα κι' ἴσως μιὰ λυρικὴ ἀναπόληση
τῶν ὄσων προηγήθηκαν.

Αὐτὴ ἡ νεοελληνικὴ κατάκτησις μπορεῖ νὰ μὴν ἐνδιαφέρῃ τοὺς ἀδιάφορους
καὶ τοὺς "περλοίκους". Γιὰ μᾶς ὅμως ἀποκτᾶ τὴ σημασία τοῦ γνήσιου χωρὶς καμ-
μιὰ πρόθεσις μίμησης γρηγορῆς καὶ στεύρας, μίμησης ποὺ κανένα δὲν κολακεύει·
οὔτε τοὺς ἀπρόσωπους μιμητῆς, οὔτε τὰ παρεξηγημένα πρότυπα. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο
ἡ ἔκθεσις τῶν Μανουσάκη, Καραγάτση, Φωκά, Τάρλουου, ἀποκτᾶ ἐπικαιρότητα, φέρ-
νοντας στὸ προσκηνίον θέματα ἀξεπέραστα: εἰλικρίνειας, ὁμορφίας καὶ διάρκειας.

Γιάννης Μιγάδης

Ν Ι Κ Η Κ Α Ρ Α Γ Α Τ Σ Η

		Δραχ.
29. 'Ηλιοβασίλεμα στὸν Πειραιά	Αύγδ	4.500
30. Τὸ Τσίρκο	Τέμπερα	3.000
31. Τὸ ραδιόφωνο	Τέμπερα	2.000
32. Καλοκαιριάτικη νύχτα	Τέμπερα	3.000
33. Τὸ δωμάτιο	Τέμπερα	3.000
34. Τὸ σιδεράδικο	Αύγδ	4.000
35. 'Ο καθρέπτης	Αύγδ	2.500
36. Πασαλιμάνι	Αύγδ	3.000
37. Τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ	Λάδι	5.000
38. Τὸ μαῦρο τραπέζι	Λάδι	4.000
39. Τὸ πιάνο	Τέμπερα	'Ανήκει
40. Παιγνίδια -1947	Λάδι	'Ανήκει
41. 'Ο φωτογράφος	Τέμπερα	'Ανήκει

Γ Ι Ω Ρ Γ Ο Σ Μ Α Ν Ο Υ Σ Α Κ Η Σ

		Δραχ.
I. Θέα πρὸς τὴν Ἀκρόπολη	Λάδι	12.000
2. Ναύπλιον	Λάδι	12.000
3. Θέα πρὸς τὸ Ζάππειον	Αὐγὸ	6.000
4. Θέα πρὸς τὸ Λυκαβηττὸ	Αὐγὸ	4.500
5. Θέα πρὸς τὴν Ἀκρόπολη (μεσημέρι)	Αὐγὸ	4.000
6. Θέα πρὸς τὴν Ἀκρόπολη (δύσιν)	Αὐγὸ	3.500
7. Βάζα ἀπὸ Ἀραβικὸ γυαλί	Αὐγὸ	4.000
8. Βρέχει	Αὐγὸ	3.000
9. Κάνει κρῖο	Αὐγὸ	3.000
10. Θάλασσα ἤρεμη	Ἀκουαρέλλα	4.000
11. Θάλασσα ταραγμένη	Ἀκουαρέλλα	4.000
12. Θάλασσα μὲ μοναχικὴ μορφὴ	Ἀκουαρέλλα	Ἀνθήκει
13. Σπέτσες	Ἀκουαρέλλα	3.000
14. Τοπίο τῆς Αἴγινας	Ἀκουαρέλλα	2.500
15. Ναύπλιον, παλιὸ σπίτι	Ἀκουαρέλλα	3.500

Α Ν Δ Ρ Ε Α Σ Φ Ω Κ Α Σ

		Δραχ.
16. Μεσημέρι 'Ιουνίου (Σπίτια ἀπ' τήν 'Αθήνα)	Λάδι	8.000
17. 'Αεριδωφως	Λάδι	4.000
18. Βαζάκι με λουλούδια	Λάδι	4.000
19. Μιά γκαρντένια κι 'Ένα τριαντάφυλλο	Λάδι	3.000
20. Σπίτια ἀπ' τήν 'Αθήνα σε συννεφιά	Λάδι	8.000
21. Εημερώνει ("Υδρα)	Τέμπερα	3.500
22. "Υδρα Πρωτ (Μάης)	Λάδι	8.000
23. Μάρτης (Σπίτια της 'Αθήνας)	Λάδι	5.000
24. Πρωϊνὸ φως πάνω στο λδφο τοῦ 'Απ. Παύλου	Λάδι	20.000
25. 'Ιούλιος (Σπίτια ἀπ' τήν 'Αθήνα)	Λάδι	4.500
26. Ξένη Κυρία με μαυρο καπέλλο	Λάδι	7.000
27. "Οχθη ποταμοῦ στο "Αμστερνταμ	'Ακουαρέλλα	1.500
28. "Οχθη ποταμοῦ στο "Αμστερνταμ	'Ακουαρέλλα	1.500

Φ Ι Λ Ι Π Π Ο Σ   Τ Α Ρ Λ Ο Ο Υ

		Δραχ.
42. Πνύκα	Λάδι	5.500
43. Κεραμεικός	Αύγδ	4.500
44. Θέα από την οδό Χάρητος	Λάδι	4.500
45. Καφενείο στην Κηφισιά	'Ακουαρέλλα	3.000
46. Καφενείο στην 'Ερυθραία	'Ακουαρέλλα	3.000
47. Νατύρ-μόρντ με καράβι	Λάδι	4.000
48. Σπίτι στην Καστέλλα	'Ακουαρέλλα	3.000
49. 'Η αγορά του Πειραιά	'Ακουαρέλλα	3.000
50. 'Η αγορά του Πειραιά	Λάδι	4.500
51. Καφενείο στην 'Ερυθραία	Λάδι	3.500
52. Πορτραίτο - Είρηνη	Λάδι	'Ανήκει
53. 'Ο σταθμός Πελοποννήσου	Λάδι	4.500

Είναι δύσκολο νά καθορίση κανείς τή συγγένεια τών τεσσάρων συνεκθετών τής γκαλερί "ΩΡΑ", όταν έκείνα τά περιστατικά πού έξηγοϋν τόν τύπο ένδς ζωγραφικού Έργου εΐναι έλάχιστα κοινά στους τέσσερις τους. Περιστατικά σάν "καταγωγή", "ήλικία", "τόπος γεννήσεως", "κοινωνικό περιβάλλον", "παιδεία" κλπ.

Ή μέν Καραγάτση γεννήθηκε στήν "Ανδρο, ό Μανουσάκης στήν Κρήτη, ό Φωκας στήν 'Αθήνα και ό Τάρλοου στή Νέα 'Υόρκη.

Ή Νίκη Καραγάτση και ό Γιώργος Μανουσάκης πού εΐναι περίπου τής ΐδιας γενηας, σπούδασαν στή Σχολή Καλών Τεχνών τής 'Αθήνας και άπετέλεσαν μαζί με άλλους γνωστούς Έλληνες ζωγράφους όπως ό Διαμαντόπουλος, ό Τσαροβχης, ό Μό-ραλης, ό Νικολάου, τόν πειρήνα μίας νεοελληνικής ζωγραφικής πού Έκανε τήν πα-ρουσία της αισθητή στα πρώτα μετακατοχικά χρόνια. "Έχουν κι'οί δυο λάβει μέρος σε πολλές καλλιτεχνικές έκδηλώσεις και έκθέσεις τής μεταπολεμικής περιόδου στήν 'Ελλάδα και τό έξωτερικό και εΐναι γενικότερα γνωστοί.

Ό 'Ανδρέας Φωκας άνήκει σε μιá νεώτερη γενηά. 'Απουσίασε στο έξωτερικό σχεδόν συνεχώς για 13 χρόνια από ήλικίας 19 έτων. Σπούδασε 'Αρχιτεκτονική τήν όποια τελικά έγκατέλειψε για ν'άφοσιωθη ολοκληρωτικά στή ζωγραφική. "Έχει έκθέ-σει στο Παρίσι και τήν 'Ισπανία. Ή ζωγραφική του σε μιάν από τις φάσεις της πρωτοπαρουσιάστηκε στήν 'Ελλάδα με τήν Πανελλήνιο τοϋ 1967.

Ό Φίλιππος Τάρλοου άνήκει σε μιάν ακόμα νεώτερη γενηά. Σπούδασε Καλές Τέχνες στο Πανεπιστήμιο ANTIOCH τοϋ OHAIΟ, στο SCHOOL OF VISUAL ARTS τής Νέας 'Υόρκης, στο Πανεπιστήμιο τοϋ Λονδίνου και στο CENTRAL SCHOOL OF ARTS AND CRAFTS τοϋ Λονδίνου. "Έχει έκθέσει στήν PROVINCE TOWN τής Μασσαχουσέτης. Ή ζωγραφική τοϋ Τάρλοου έχει περάσει κι'αυτή από διάφορες φάσεις. Πρωτοεμφανί-στηκε στήν 'Αθήνα σε μιάν άτομική έκθεση στήν γκαλερί ASTOR τό 1967 και άργό-τερα σε μιάν όμαδική στήν ΐδια γκαλερί.

Βλέπουμε τώρα τους τέσσερις αυτούς ζωγράφους νά συναντιοϋνται στήν κοινή έκθεση τής 5ης Φεβρουαρίου. Ή συγγένεια πού παρατηρεί κανείς στο Έργο τους άσφαλώς δεν εΐναι τυχαία. 'Αλλά αυτή ΐσως πρέπει ν'άποδοθη περισσότερο σε μιá παραπλήσια στάση άπέναντι στή ζωή και στον κόσμο και λιγώτερο σε μιá κοινότη-τα βιογραφικών στοιχείων πού όπως βλέπουμε έλάχιστα ύπάρχει. Θα ήταν λάθος νά έλεγε κανείς ότι αυτή ή στάση εΐναι μιá αντίδραση στο πνευμα τοϋ άνεξελέγκτου πάθους, τοϋ έγκεντρισμοϋ ή τοϋ έγκεφαλισμοϋ και τής "πάση θυσία" άτομικής προβολής; Και θα ήταν πολύ νά έλεγε κανείς ότι αυτή εΐναι μιá στάση 'Ελληνική, στάση με κάποια άνθρωπία, δηλαδή;